

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Ne franktranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Dtn za tiskoslovno 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. čk. rač. 11.153. Telefon 3113

Potreba zvišanja učiteljskih plač

V nedeljo so se zbrali predsedniki vseh sreskih učiteljskih društev k skupnemu zborovanju z upravnim in nadzornim odborom. Na tem sestanku je bilo govora o vseh perečih vprašanjih, ki zadevajo šolo in učiteljstvo. Še prav posebno pa je bil poudarjen naš težki gmotni položaj, ki postaja prav v zadnjem času od dne do dne bolj pereč. Predstavniki vsega učiteljstva iz dravske banovine so iznašali težnje in težave našega stanu, a še posebno glasen in poudarjen je bil klic — naš gmotni položaj je od dne do dne slabši.

Draginja narašča! Ne samo v mestih, marveč tudi podeželje občuti visoki porast cen prav vsem življenjskim potrebščinam. Težko bi bilo ugotoviti, kje je draginja večja. Od dne do dne naraščajo cene živilom, obleki, obuvalu, a naše plače so že zdavnaj padle pod eksistenčni minimum. Nič več si ne more državno uradništvo privoščiti knjig, revij in časopisov, ker vse to postaja luksuz prav zaradi dejstva, da plače ne zadostajo niti za najnujnejše življenjske potrebe, da je od njih celo nemogoče odplačevati zapadle obroke za obleko in za dolgove.

Dolgovi državnega uradništva niso malenkostni! Lansko leto je razposlala banovinska sekcija JUU posebno vprašalne pole o zadolžitvah na vse svoje članstvo. Ugotoviti moramo, da je mnogim neprijetno naglašati svoje dolgove, sramujejo se jih in daš niso zapadli vanje po lastni krivdi zaradi pijančevanja, razsipnosti, prevelike darežljivosti ali sličnih slabosti, vendar jih nočejo priznati. Prav to dejstvo je bilo vzrok, da nismo mogli ugotoviti prav točne višine učiteljskih dolgov v dravski banovini, vendar nam dobljeni podatki služijo za povsem sigurno sklepanje na ostale. — Lansko leto smo torej dobili sledeče podatke:

Od 34 društev je odgovorilo komaj polovica članstva 24 društev. Ker je članstvo sicer zelo vestno v podpiranju svojega vodstva, ko gre za kake nujno potrebne podatke, je v tem primeru povsem jasno, da se je organizacija dotaknila zelo delikatnega vprašanja. Naj je kakor koli, — dobili smo le nekaj podatkov, ki nam kažejo, da znaša dolg učiteljstva denarnim zavodom 2 milijona dinarjev, privatnikom 3 in pol milijona dinarjev, a na hipotekah 1 in pol milijona dinarjev. Vse to znese 7 milijonov dinarjev, a poleg tega jamči učiteljstvo še za vsoto 2 in pol milijona dinarjev. Ako bi torej računali vse učiteljstvo v dravski banovini (nad 4000), a podatke o dolgovih je poslalo komaj kakih 1800 članov, tedaj smemo povsem lahko sklepati, da znaša dolgovi vsega slovenskega učiteljstva nič več in nič manj nego 15 milijonov dinarjev, ali približno 3600 dinarjev na vsakega učitelja. To je ogromna vsota, ki da misliti. Toda učiteljstvo in ostalo državno uradništvo po drugih banovinah ni nič na boljšem. Imamo poročila o ogromnih prepovedih na plače učiteljstva po posameznih banovinah. Toda to nam ne more biti v tolažbo — ravno nasprotno — potrjuje našo ugotovitev, da je zvišanje uradniških plač nujno potrebno.

Če ugotovimo, da so navedeni podatki o dolgovih stari že nad eno leto, pridemo do zaključka, da se je moral prav v zadnjem času še marsikdo zadolžiti, ki doslej še ni imel nikakega dolga. Razmere so pač take, da se tudi najskromnejši in najvarčnejši učitelj ne more več upirati naraščajoči draginji, kaj šele oni, ki ima v družini bolezen...

Spomenica, ki jo je sprejel v nedeljo predsedniški zbor, je pravi odraz razpoloženja učiteljstva in državnega uradništva sploh. S posebnim poudarkom je naglašeno v početku »da smo bili državni uslužbenci od zedinjenja pa vse do danes samo dvakrat kolikor toliko primerno nagrajeni«, toda kratki sta bili ti dve dobi, a ostale dobe so bile daljše. In danes, ko občutno vsi, da nas naraščajoča draginja naravnost že duši, dvigamo ponovno svoj glas — svojo prošnjo — na odločujoče činitelje, da upoštevajo težko stališče, v katerem se nahajajo prav vsi državni uslužbenci, ter nam povišajo prejemke.

Težko je poštenjaku, delati dolgove, še težje te dolgove priznati. Težko je biti siromak, še težje priznati siromaštvo, ako kdo zapade vanj brez lastne krivde. Tudi učiteljstvo ima svoj ponos, dobro se zaveda koga in kaj ono predstavlja po našem podežlju, in prav iz tega razloga mu je težko, ko mora ponovno dvigati svoj glas in kazati na svojo skromno plačo, ki ni z visokim porastom cen v nikakem pravem razmerju, ki je daleko premajhna, da bi mogla kriti vse potrebe inteligenta, še posebej kulturne potrebe učitelja, ki mora vendarle korakati z duhom časa v bodočnost, da more pravilno opravljati svoje poslanstvo med narodom.

Skupna seja predsednikov sreskih učiteljskih društev z upravnim in nadzornim odborom sekcije

V nedeljo 30. maja t. l. ob 10. uri dopoldne je bila v Ljubljani skupna seja predsednikov sreskih učiteljskih društev z upravnim in nadzornim odborom.

Sejo je otvoril predsednik JUU in predsednik sekcije tov. Ivan Dimnik. Sledilo je poročilo sekcijskega tajnika tov. Kumlja Metoda o aktualnih vprašanjih, ki zadevajo stan, šolo in organizacijo. Predložil je seji spomenico glede zvišanja prejemkov, ki je bila soglasno sprejeta in se glasi:

Spomenica

sprejeta na skupnem zborovanju predsednikov sreskih učiteljskih društev s člani upravnega in nadzornega odbora sekcije JUU za dravsko banovino dne 30. maja 1937.

Državni uslužbenci smo bili od zedinjenja pa vse do danes samo dvakrat kolikor toliko primerno nagrajeni: prvič 1. 1920. z uredbo o draginskih dokladah št. 130.000 z dne 29. septembra 1920. (Službene Novine št. 221/1920.) in drugič 1. 1931. z uradniškim zakonom z dne 1. aprila 1931. (Služb. Novine št. 73/150-1931.). Žal sta bili tudi ti edini svetli periodi prav kratki: prvo je kmalu zasenčila hitro naraščajoča draginja povojnih let, druga je trajala samo 6 mesecev, od 1. IV. do 30. IX. 1931., ko so se doklade zopet znižale. Na ta način smo bili državni uslužbenci od skoro 19 let samo leto dni materialno saturirani, medtem ko so bila ostalih 18 let za nas leta pomanjkanja in odpovedi.

Posebno usodna je bila za nas zadnja uredba o znižanju draginskih doklad z dne 19. septembra 1935. (Služb. Novine št. 217/I 11/520-1935), ki je posebno pritisnila materialno najslabkejšo nižje uslužbenice in družine. Medtem ko druge države tekmujejo v nagradah za otroke, ki predstavljajo naraščajočo moč države, se je začelo pri nas varčevati pri materah in otrocih. Danes, ko smo se morali državni uslužbenci pod pritiskom razmer odpovedati vsakemu kulturnemu in družabnemu življenju, ki nam ga kot inteligentom narekuje naša duševna potreba in naša narodna zavest, ne iščemo v draginskih dokladah posameznih skupin nikakih reprezentacijskih dodatkov, ki naj bi služili za stanu primerno življenje na zunaj, ampak samo še sredstva za golo preživljanje nas, naših žena in naših otrok. Da še ne kažemo svetu vsega našega siromaštva in da še skušamo varovati neki navidezni dekorum, je pripisovati samo enemu sredstvu, ki se ga oklepamo: dolgo-v o m ! Državni uslužbenci smo zadolženi na neverjetne vsote! Zadolževati se moramo za obleke, za šolanje otrok, za bolezni in smrt! Ker pa moramo te dolgove odplačevati, nam ostane po odbitkih za davke, pokojninski fond, za prepovedi na plačo in po odplačilih obrokov na dolg tako malo čistih prejemkov, da se moramo zadolževati za hrano in stanovanje. Tako se plaz, ki se ruši na nas zaradi naglega skoka cen življenjskim potrebščinam od dneva do dneva večja, a mi smo brez moči in se samo s strahom sprašujemo, kakšne bodo posledice.

Po teh ugotovitvah vidimo samo eno rešitev: da nam država poveča prejemke, da bomo mogli živeti mi in naši otroci,

zato prosimo,

da se državni uslužbenci rešijo iz neizdržljivega položaja, v katerega so zašli brez lastne krivde, tako da se brez odlašanja uveljavi stara uredba o draginskih dokladah od 12. marca 1932., št. 10.990/I z dodatkom določb iz čl. 5 uredbe od 19. septembra 1935., ki se tiče zvišanja osebne doklade staroupokojencem.

Nadalje je prečital resolucijo glede uvedbe delnega celibata za učiteljice, ki je bila soglasno sprejeta.

Resolucija

Finančni zakon za leto 1937/38. je prinesel v svojem § 33. novo določbo, s katero se uvaža delen celibat za učiteljice.

Po proučitvi gornje zakonske določbe ugotavlja predsedniški zbor JUU sekcije za dravsko banovino na seji dne 30. maja 1937. v Ljubljani naslednje:

Ta določba pomenja novo izgubo pravic, ki so doletele v zadnjih letih učiteljice kot

Nujno nam je potrebna telesna hrana, a tudi duševni hrani se ne moremo in ne smemo povsem odreči.

Naši dolgovi naraščajo — ker naraščajo cene prav vsem potrebščinam!

Zboljšanje našega gmotnega položaja je torej nujno potrebno.

državne nameščenke in državljanke. Jemlje jim pravico proste izbire življenjskega tovariša in jih utesnuje s tem v ustavno zajamčenih pravicah in v enakopravnosti, ki jim jo je na osnovi ustave priznaval doslej v celoti tudi uradniški zakon. Poleg tega navajamo še sledeče negativne strani, ki bi se pokazale pri izvajanju zakonske določbe o celibatu učiteljic:

V narodni skupščini se je utemeljevala uzakonitev celibata z velikim številom brezposelnih učiteljev, ki bi prišli s prestankom službe v zakon vstopivših učiteljic lahko do zaposlitve.

Po uradnih podatkih pa je danes samo v dravski banovini nad 250 razredov in šol brez učitelja, poleg tega pa bi bilo potreba večje število obstoječih šol razširiti in prenapolnjen razrede razdeliti. V drugih banovinah je v tem pogledu stanje še slabše. Dokler se nahaja naša narodna šola v takem položaju, je nemogoče govoriti o nadprodukciji učiteljskega naraščaja, nasprotno je učiteljstva še vedno premalo.

Vseh poročenih učiteljic je v dravski banovini 850, od teh z učitelji narodnih šol in z upokojenimi učitelji okrog 400. — Ostalih 450 učiteljic odpade na vso 35 letno službeno dobo, torej povprečno na eno službeno leto 13. To neznatno število jasno kaže kako malo uspešno sredstvo za pobijanje brezposelnosti je uredba celibata za učiteljice.

Po uzakonjeni določbi dobijo odpuščene učiteljice odpravnino v višini enoletne plače in položajne doklade, če imajo nad 10 oziroma nad 5 let službe. Odpravnina se izplačuje iz istih proračunskih kreditov, iz katerih se plačujejo plače in položajne doklade. Proračunska mesta poročenih učiteljic torej tako dolgo ne bodo prosta, dokler ne mine od dneva njihove odpustitve šest oziroma dvajset mesecev, za katero dobo prejmejo odpravnino. Z ozirom na zakonito določbo, da se morejo izvrševati nove postavitve le na proračunsko prosta mesta, za toliko časa ne bo mogoče postaviti na dejansko izpraznjena mesta nobenega učitelja, za kolikor mesecev je bila iz proračunskega mesta odpuščeni učiteljici izplačana odpravnina. V tem času bi bilo zato pomanjkanje učiteljskih oseb še večje in še več bi bilo razredov brez učiteljev. Izvajanje te določbe bi pomenilo zato zgolj škodo za izobrazbo naroda.

Četudi stojimo na stališču, da je treba čimprej zopet uzakoniti načelo: »Za enako delo enako plačilo« in bomo, kakor doslej, tudi poslej stremili za tem, da se priznajo poročenim državnim uslužbenkam prav isti prejemki, kakor neporočenim, vendar ugotavljamo, da bi pomenilo izvajanje zakona o celibatu tudi v gmotnem oziru obremenitev za državo in banovino. Poročene učiteljice ne prejemajo niti osebne doklade niti stanarine in kuriva. Namesto njih došli učitelji pa bi vse to prejemali. Ker dokazujejo po vsej državi razredi in šole brez učiteljev, da ni prišlo do uzakonitve celibata za učiteljice zaradi nadprodukcije učiteljstva, marveč zgolj in samo zaradi finančnih razlogov, sledi iz gornjega jasno, da bi bilo tudi v tem oziru nemogoče doseči namen, iz katerega je prišlo do omenjene zakonske določbe. Če država danes ne more ob manjših prejemkih poročenih učiteljic zasedati vrzeli na šolah, bo mogla ob večjih prejemkih neporočenih to tem manj.

Gornje navedbe jasno kažejo neučinkovitost zakonske določbe o celibatu za učiteljice. Ta določba ne bo mogla v ničemer pripeljati k zmanjšanju brezposelnosti med učiteljskim naraščajem, pač pa je ustvarila že danes med učiteljicami občutek velikega prikrajšanja na ustavno zagotovljenih pravicah, kar bi ob daljšem trajanju imelo lahko samo neugodne posledice za delo učiteljic sploh na narodnem izobraževanju. Zato

Položaj šolskih upraviteljev

Vprav zadnji čas se je začelo reševati vprašanje reforme zakona o ljudskih šolah iz leta 1929. Potreba je zares velika, saj se to poudarja celo na najvišjem mestu naše prosvete. Znana je pot sedanjega zakona. Ta je namreč nekaj izvleček iz raznih načrtov in učiteljstvo ni moglo biti povsem zadovoljno. Tolažilo se je z obetanim pravilnikom, ki pa do sedaj še ni zagledal belega dne. Upajmo, da ne nastopi pri bodočem zakonu leta metoda.

Ko nas že nastanek zakona iz leta 1929. marsičesa uči, bi bilo potrebno, da ne cepimo svojih sil in prizadevanj po zboljšanju

VSEBINA:

Potreba zvišanja učiteljskih plač. Skupna seja predsednikov sreskih učiteljskih društev z upravnim in nadzornim odborom sekcije.

Položaj šolskih upraviteljev.

Izjava nadzornega in fin. odbora JUU.

Glavni odbor o finančnih vprašanjih JUU.

Izvoljanje domače vzgoje.

Odprto pismo.

Tri deklaracije.

Tudi nekaj.

75-letni življenjski jubilej tov. Janka Rudolfa.

Naši Danili.

Poskus opazovanja vaškega otroka.

Splošne vesti. — Kaj vse pišejo. — Učiteljski pravnik. — Mladinska matica. — Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič. — Šolski radio. — Stan. organizacija JUU.

prosim o,

da se ne pristopi k izvajanju določbe o celibatu, ki naj se ob prvi priliki ukine, bodisi v primeru, da se izpremeni šolski ali uradniški zakon, bodisi z novim finančnim zakonom.

Vodstvo sekcije je dobilo nalog, da izroči spomenico in resolucijo merodajnim činiteljem. Sledila je debata, ki so se je udeležili tov. Lebar v zadevi učiteljic ročnih del, tov. Mencej pa o celibatu učiteljic. Sklenjena je bila zahteva, naprositi bansko upravo, da izda pojasnilo, kako naj postopajo oni učitelji in učiteljice, ki jim je bila priznana službena doba, prebita na Ciril-Metodovih šolah, z amandmanom fin. zak. za leto 1937/38. Tov. Debeljak je načel vprašanje kontraktualcev. Tov. predsednik Dimnik pojasni, da se je tudi glavni prosvetni svet zavzel zanje in da je dobil on naročilo, naj sestavi predlog za ureditev te zadeve. Kakor je videti, se z vso resnostjo bavijo merodajni krogi z vprašanjem ureditve položaja učiteljev - kontraktualcev.

Blagajniško poročilo in glavne smernice za proračun za bodoče upravno leto je podal tov. Grum. Članarina se ne bo zvišala kljub temu, da se je cena papirju za tisk stanovskih listov podražila. Apeliral je na navzoče predsednike sreskih društev, da poravnajo dolg pri sekciji. Sekcija mora kriti svoje obveznosti, prejema pa od sreskih društev prispevke zelo neredno. Proračun bo v kratkem poslan sreskim društvom v obravnavo.

O seji glavnega odbora v Beogradu, ki se je vršila 26., 27. in 28. aprila je poročal tovariš Roš. Opisal je razmere v organizaciji, finančno stanje, dvakratni sprejem pri gospodu ministru prosvete in temeljna načela glede reorganizacije našega udruženja. Na njegova izvajanja je podal predsednik tov. Dimnik izjavo, da so predlogi glede reorganizacije Udruženja zgolj upravnega značaja. Glede reorganizacije Udruženja bodo sklepala sreska društva na svojih zborovanjih in dala pooblastila delegatom za banovinsko skupščino. Poročilo tov. Roša je bilo z odobravanjem sprejeto.

Na predlog upravnega odbora je bil sprejet sklep, da se bo vršila banovinska skupščina 12. in 13. julija v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Obravnavale se bodo samo stanovske zadeve in odpadejo vsa predavanja.

O poslovniku za sreske skupščine naj razpravljajo sreska društva ter pošljejo predloge sekciji. Ravno tako naj pošljejo predloge za izpremembo zakona o narodnih šolah.

Nadalje je prečital tov. tajnik dopis pedagoške centrale radi Roditeljskega lista. Načelno stališče k temu naj zavzame banovinska skupščina. Nudimo pa prostor v »Učiteljskem tovarišu« za reklamo, a sekcija bo pripisovala delež 250 din. O »Učiteljskem tovarišu« je poročal dosednji urednik tov. Vekoslav Mlekuž, ki je navajal težkoče, s katerimi se mora boriti pri uredništvu. Sporočil je, kar je navajal tudi že tajnik tov. Kumelj, da mu je banska uprava prepovedala nadaljnje urejevanje »Učiteljskega tovariša« in da je upravni odbor poveril te posle tov. Ivanu Kocijančiču. — Seje se je udeležilo 32 predsednikov sreskih društev, 8 članov upravnega odbora in 5 članov nadzornega odbora.

Ob 13. uri je zaključil tov. predsednik lepo uspešno sejo.

na malenkostih, ki so tudi več ali manj važne, ampak posvetimo vso pozornost najbolj kričečim primerom, rekel bi očitnim krivicam, ki se nam po zakonu nalagajo. Vzemimo kot današnji primer položaj upravitelja šole. Njegovo delo urejajo §§ 112., 113. in 114. zakona o narodnih šolah iz leta 1929. ter določbe krajevnih šolskih odborov in razne dodatne odredbe, med katere štejemo tudi zadnjo o vzdrževanju šol po banovini.

Zakon o narodnih šolah razlikuje učitelja, upravitelja in poslovodjo krajevnega šolskega odbora in vsakemu posebej določa delokrog, ozir. dolžnosti. Te so navedene v čl.

78., 114., 127. V zvezi s temi členi se je pozneje še z navedbami delo posameznih povečalo.

Že delo učitelja je zelo obsežno. Malenkost za onega, ki to gleda od daleč. Da so taki ocenjevalci bili in bodo, o tem ni dvoma. Vendar zgodovina šole jih sedaj že šteje med posameznike. Ogromna večina pa priznava važnost in obsežnost učiteljevega dela. Isto delo opravlja, in mora v tem še prednjačiti, upravitelj šole, ki ima pa poleg vsega še posebej navedenih cel niz dolžnosti in jih zakon še niti vseh ni navedel. Tu stoji samo »te« dolžnosti, kar pomeni, da s tem naštevanjem niso bile vse izčrpane. Zanimivo pa je, da manjka naslednji odstavek — pravice upravitelja oziroma odškodnina za to njegovo uradno določeno delo. Taka določila poznajo vsi zakoni drugih držav in tam je določena upraviteljska nagrada. Določba čl. 113. vendar kaže, da je obstojala kaka pravica tudi za upravitelja. Tu je znameniti člen o oprostitvi upravitelja od razrednega dela z več kot 12 oddelki, pozneje 16 oddelki šole. Zakon vendar priznava obsežnost upraviteljskih poslov in jih vzporeja z razrednim delom. Nikjer pa ni določeno, da bi se morali upravitelji razbremeniti v razredu na škodo seveda ostalega učiteljstva šole. Po neki prejšnji odredbi je bilo to izrecno določeno, a postala je neveljavna z izidom zakona leta 1929, ker pač ni ma zakonite osnove. Tako so bremena prosti praviloma samo oni z nad 16 oddelki, kar je povsem umestno.

Pri sedanjem stanju šolske administracije ima upravitelj s pisarno približno polovico toliko opravka kot z razredom. Seveda se to od enorazrednice navzgor stopnjuje. Bistveno pa ne obstoja tako velika razlika med eno in recimo trirazredno šolo, ali med šolo z deset in ono s 16 oddelki. Za vse to delo pa ne prejema upravitelj nobene materialne odškodnine. Naravnost neznosne so določbe uredbe o vzdrževanju šol po banovini, v kolikor se tičejo položaja upravitelja.

Poglejmo njegov položaj po uredbi sami in izvršilnih predpisih:

1. Upravitelj je v krajevni komisiji režiser. To je njegov četrti naziv in je podrejen ostalim članom, to je učiteljstvu šole.

2. Samo upravitelj je za vsako stvar v poslovanju materialno odgovoren.

3. Upravitelj dobi tudi izredno nadzorstvo po raznih uradnikih, ki so lahko izvenprosvetne stroke.

4. Kot poslovodja krajevnega šolskega odbora pa »ima manj dela«, zato se zmanjša nagrada.

Upravitelj prejema samo svojo nizko učiteljsko plačo za delo v razredu. Kot režiser ne prejema nikake nagrade ali plače. Kako je mogoče odrediti denarne kazni pri učiteljski plači, še prav posebno, ako vrši dotični razredno delo brezhibno?

V bodočem zakonu naj se torej prvenstveno popravi to nevzdržno stanje. Upraviteljem naj se sorazmerno s številom oddelkov odredi posebna nagrada, kar je nujno potrebno in pravično. J. S.

Izjava nadzornega in finančnega odbora JUU

Povodom raznih nelojalnih napadov na delo glavne uprave JUU, posebno glede finančnega poslovanja izjavljata nadzorni in finančni odbor z današnje skupne seje sledeče:

Nadzorni in finančni odbor sta tekom vsega upravnega leta vršila redno pregledovanje finančnega poslovanja, določenega s predpisi pravil in poslovnika. Poleg tega je bilo vsak mesec ugotovljeno finančno stanje združenja in vedno konstatirano kot točno in pravilno.

V pogledu finančnega poslovanja se je izvajalo največje varčevanje in je izvršni odbor sprejel vse predloge, ki sta jih v tem pogledu predlagala nadzorni in finančni odbor.

Dasiravno je sedanja uprava razpolagala z mnogo manjšimi proračuni nego so jih imele prejšnje uprave, je vendar finančno stanje združenja absolutno stabilno in tudi vsi tekoči izdatki, predvideni s proračunom, so popolnoma kriti.

Nadzorni in finančni odbor resno zamerita in obsojata tendenciozno in nelojalno kampanjo nekaterih članov, ki v borbi proti današnji upravi ne izbirajo sredstev in direktno izpodkopavajo zdrave temelje združenja kot zajednice vseh članov, zamerita jim, ker se poslužujejo nelojalnih sredstev in izmišljenih trditve, ki so daleč od vsake resnice.

Beograd, 24. maja 1937.

Predsednik finančnega odbora JUU:

Peter Kosić.

Tajnik:

Mih. Stanojević.

Člani finančnega odbora:

Gmitar Em. Jovanović, Dušan Erečić.

Predsednik nadzornega odbora:

Bor. Pavlović.

Člani nadzornega odbora:

Milan Šapinac, Zorka Radovanović.

Podpredsednica:

Viktorija Flere.

Glavni odbor o finančnih vprašanjih JUU

Glavni odbor Jugoslovenskega učiteljskega združenja je na svoji seji 26., 27. in 28. aprila 1937. razpravljaj o vseh važnejših vprašanjih šolske, prosvetne in stanovske politike ter je soglasno ugotovil: S posebnim naglasom obsojamo akcijo vseh onih, ki s svojim razdiralnim delom brez potrebe in upravičenih razlogov izpodkopavajo temelje naše organizacije.

Izvršnemu odboru izjavljamo popolno zupanje za celokupno njegovo delo.

Pozivamo članstvo, da točno in pravočasno izvršuje vse svoje obveze napram združenju in da se zaveda, da je to glavni pogoj za dobro urejene finance, kakor tudi, da je moralna dolžnost članstva, da tudi nekaj žrtvuje za olajšanje težke usode naših nesrečnih tovarišev — finančna sredstva nam niso potrebna samo za normalno funkcioniranje in pravičen razvoj naše organizacije, nego je v zadnjem času potrebno tudi drugo, a predvsem gmotna pomoč članstvu, ki trpi.

Izboljšanje domače vzgoje

Važna akcija Pedagoške centrale v Mariboru. — Jeseni prične izdajati »Roditeljski list«, poljudno pedagoško glasilo za slovenske starše.

1. Namen »Roditeljskega lista«.

Naša doba se živo zanima za vprašanja rodbinske vzgoje. O tem pričajo dobro posejana pedagoška predavanja in vedno pogostejša razpravljanja v dnevnem in drugem časopisu. Vzroki so različni: stare vzgojne metode ne ustrezajo več, večja skrb za otroke, ki ga danes po zaslugi mladinoslovja tudi bolje poznamo, rastoče spoznanje socialne povezanosti vseh izkoriščenih, težnja, da se z boljšo vzgojo ustvari nov in boljši rod, in končno — last, not least — dokajšnja nevzgojenost in nepoučenost mnogih staršev, ki se pričenjajo zavedati svojih nedostatkov ob slabih vzgojnih deci. Starši se hočejo poučiti, ne samo pri nas, po vsem svetu. Rečemo lahko, da je gibanje za izboljšanje rodbinske vzgoje svetovno gibanje. Sredstva so različna: predavanja, pedagoški tedni, roditeljske šole, poljudne pedagoške knjige in redne pedagoške publikacije. Marsikaj smo tudi že pri nas, zlasti v Mariboru, izvajali, ni pa se posrečilo poklicati v življenje poljudnega glasila za starše, ki omogoča stalne stike med vzgojnimi strokovnjaki in starši, a tudi med starši samimi. Saj je sramota, da ga še nimamo, ko ga imajo že kuncereji, filatelisti itd. Ali ni otrok dragocenosti in naše pozornosti vrednejši predmet?

2. Akcija za izdajanje lista.

Pedagoška centrala v Mariboru ima izdajanje takega lista že dolgo let v svojem programu. Začela je sama misliti na izdajanje »Roditeljskega lista«. Prva v Sloveniji je začela (l. 1925.) s pedagoškimi tedni za starše, katerih je doslej priredila že 6, zato se je čutila nekako obvezano, da se izkaže tudi na tem področju. Dobre volje njenim članom ni manjkalo, pač pa je povsem manjkalo — denarja. Obrnila se je s posebno okrožnico na vse važnejše javne ustanove, večje delodajalce, društva in prijatelje naše rodbine in naše dece s prošnjo za pomoč, prvenstveno v Mariboru, ki že od nekdanji slovi po svojem »pedagoškem ozračju«. Odziv v splošnem ni slab. Javnost je pravilno doumela veliki socialni pomen naše akcije, ki hoče s poljudnim pedagoškim glasilom nuditi vsem staršem strokovno pomoč pri vzgoji dece, in to ne glede na njih svetovni nazor, politično prepričanje, stan in položaj. Izmed darovalcev moramo poudariti pomoč industrija g. Hutterja, ki je bil takoj pripravljen izdatno podpreti našo akcijo ter je s svojim zgledom vplival tudi na druga podjetja. Nekatera se doslej sicer še niso odzvala, vendar so obljubila svojo pomoč. So pa seveda tudi ljudje, ki jim je skupna blaginja zadnja briga. Naše delo in naše

težnje so znane vsem: izboljšati hočemo domačo vzgojo širokih ljudskih plasti, koristiti našim ljudem s poštenim, vsej javnosti odprt delom. Zato smemo upravičeno zahtevati, da se naše nabiranje deležev ne istoveti z raznimi sumljivimi ali vsaj nekoristnimi podvigi od drugih.

3. Kaj bo nudil »Roditeljski list«.

Njegov program bo zelo pester. V poljudni obliki krajših člankov bo obravnaval najrazličnejša vprašanja s področja domače vzgoje. Poučil bo starše o telesnem, duševnem in socialnem razvoju otroka, o stopnjah njegovega razvoja, o otroških posebnostih itd.; o uporabi vzgojnih sredstev, o vzgojnih napakah, o težko vzgojljivi deci, o otroških napakah itd., o vzgoji defektne ali kakorkoli oškodovane dece; o skrbstvu za zanemarjene deco; o vzgoji npravstveno oškodovanih otrok; o šolskem delu, o pomoči pri učenju, o težnjah sodobne šole ter o stikih med šolo in domom; o raznih poklicih in poklicni izbiri, o stanju na delovnem trgu; o zaposlitvenih možnostih majhne dece; o otroškem čitju in športnem udejstvovanju; o pravilni negi in o pravilnem oblačenju dece. Posebna rubrika bo odgovarjala na vprašanja staršev o vzgojnih zadevah. List bo tudi vestnik roditeljskih društev, zlasti društev »šola in doma«, ki brez glasila nimajo medsebojnih stikov. Po možnosti bo prinesla vsaka številka kratko, vzgojno usmerjeno novelo izpod peres naših boljših književnikov. Vobče pa bomo težili za tem, da bodo vsi sestavki napisani čim mikavneje. Svoje sodelovanje so nam že obljubili najboljši slovenski pedagoški in tudi drugi kulturni delavci.

4. Oblika »Roditeljskega lista«.

»Roditeljski list« bo mesečnik. Izhajal bo, pričeni s 1. septembrom 1937., 10 krat na leto, vsaka številka bo imela 24 strani. Po možnosti bo ilustriran, spocetka bolj skromno, pozneje pa, če bo uspeval, vedno bogatejše. Tudi obseg lista se bo v tem primeru povečal. Važno je vprašanje naročnine. Pedagoška centrala hoče, da se razširi list posebno med širokimi sloji. Zato je nastavila najnižjo ceno, namreč 24 din na leto. Da bo lahko ostala pri tej ceni, potrebuje najmanj 5000 naročnikov. Zato bo v naslednjih dneh pri-

čela široko zasnovano akcijo za nabiranje naročnikov, pri čemer računa posebno s sodelovanjem učiteljstva vseh šol, ljudskih, meščanskih, srednjih in strokovnih. List bo namreč namenjen vsem staršem, ne glede na to, katero šolo poseča njih otrok. Obravnaval bo vprašanja, ki se tičejo vsega šolstva ter bo poskušal koristiti staršem in učiteljstvu. Vseh otrok, ki posečajo razne šole v naši banovini, je okrog 200.000. Upamo, da nismo preveliki optimisti, če računamo z možnostjo, da pridobimo 5000 naročnikov, osobito, ker bodo revnejši lahko list plačevali poverjeniku tudi mesečno po din 2,50.

5. Želje za bližnjo bodočnost.

Trdno smo prepričani, da bo naša akcija uspela, ako se nam posreči zainteresirati zanj našo javnost, zlasti ako se nam posreči, prepričati jo, da je važnejša od mnogih drugih, z večjim poudarkom in močnejšim priporočilom nastopajočih akcij. Predvsem moramo srečno zaključiti zbirko za tiskovni sklad. Naj bi dal vsak, kdor le more, svoj delež, posebno pa tisti, ki zaposlujejo rodbinske očete in matere. S svojim prispevkom opravijo samo svojo moralno dolžnost do dece, ki vzraščajo doma brez prave vzgoje. Druga skrb je, nabrati še pred zaključkom tega šolskega leta, vsaj 5000 naročnikov. Naj bi se prijavil kot naročnik našega lista vsak slovenski oče ali mati, sploh vsakdo, ki ima opravka z rodbinsko vzgojo. Naj bi vsaka šola smatrala za svojo dolžnost, podpreti nabiranje naročnikov odn. prevzeti skrb za nabiranje ter se odzvati našemu vabilu, ki ga bo prejela v najkrajšem času. Seveda bomo potrkali tudi pri naši prosvetni upravi za pomoč, ki nam je ne bo odrekla. Pomoči pa tudi pričakujemo od društev »šola in doma«, ki bodo z našim listom dobila svoje glasilo. Upamo, da bodo razvila med svojimi člani živahno agitacijo ter nam nabrala čim več naročnikov.

V prihodnjih tednih poletje naši prospekti, ki bodo staršem podrobno obrazložili, kaj jim bo list nudil, širom naše slovenske zemlje. Vsaka večja šola jih bo prejela. Naj bi nam prinesli čim več naročnikov, da moremo do konca izvesti našo človekoljubno in nesebično akcijo v prospeh in izboljšanje naše domače vzgoje.

Odprto pismo

Gospodu

Franu Smodeju, senatorju

v Beogradu.

Gospod senator!

Po poročilih kolegov, ki so bili prisotni na sestanku učiteljskega kluba JRZ v Beogradu, ste Vi, gospod senator, beograjskim učiteljem orisali mene in sekcijo JUU za dravsko banovino tako, kot da smo mi izvršili denunciacije proti svojim lastnim tovarišem nasprotnega svetovnega nazora in kot da smo mi povzročili preganjanje teh kolegov. Iz tega razloga ste pozvali to grupo beograjskih učiteljev, naj se družijo s to drugo grupo slovenskega učiteljstva.

Prepričan sem, gospod senator, da Vi, niti kot duhovnik niti kot senator — ki ga varuje imuniteta, niste namenoma hoteli iznašati neresnice.

Vaše trditve, gospod senator, pobijajo dejstva, da so ljudje iz prvih vrst Vaših informatorjev že drugič pred sodiščem dali pismene izjave, da niti o meni osebno, niti o sekciji JUU za dravsko banovino ne morejo trditi, da smo mi povzročili preganjanja učiteljstva. A v pogledu trditve o denunciacijah

bi se lahko poslužili njihovih izjav, ki pričajo o naši absolutni toleranci in tovariški lojalnosti napram njim.

Gospod senator! Vi veste, da smo v treh tiskovnih procesih dali tem informatorjem priliko, da dokažejo trditve slične Vašim, ki se često uporabljajo proti nam brez kakršne-goli dokaza.

Gospod senator! Vi se lahko prepričate, da obstoja še iz časa režima JNS po meni podpisana zahteva reparacije po spisku od JNS preganjanega učiteljstva in da je tudi od strani sekcije in centralne uprave JUU isti spisak z istimi zahtevami in mojim podpisom bil poslan kot prvi akt sedanjemu gospodu ministru notranjih del.

Tam, kjer govorijo dejstva, ni treba da Vas prepričujem. Brani hočem samo svojo čast in poštenje proti neresnici in proti vsakemu, ki mi jih jemlje. Edino bogastvo, ki ga imamo in ki ga ne damo nikomur vzeti, je: čist karakter, poštenje in čast.

V Beogradu, 23. maja 1937.

Ivan Dimnik,

predsednik Jugoslovenskega učit. združenja.

Tri deklaracije

Demokracija ni samo oblika vladavine, marveč v prvi vrsti oblika sožitja. (»Učiteljski tovariš« št. 39 z dne 13. maja 1937.)

Sredi vedno hujših ideoloških trenj, v katere zapada Evropa in ves svet, se stalno ponavlja beseda »demokracija«. Zvok te besede dobiva, če ne večjega, vsaj ravno tak čar, kakor ga je imel ob rojstvu demokracije, v veliki francoski revoluciji. Oni, ki nosijo demokracijo v srcih in na ustih, vidijo v njej edini izhod iz sodobne obče gospodarske, kulturne in politične depresije. Beseda demokracija vsebuje za najširše plasti evropskih ljudstev najosnovnejše pravice človečanstva, deklarirane v ideji francoske revolucije. Nevarnost brutalnega fašizma, ki dviga svojo glavo in skuša z bučnimi fanfarami zakriti puhlost lastnega programa, grozi uničiti te osnovne pravice, uničiti dostojanstvo človeka kot individua ter ga podrediti v vsem njegovem bitju in žitju megalomanskim težnjam posameznih voditeljev. Od tod ves čar demokracije. Slep in gluhi bo moral biti oni, ki tega ne razume.

Naloga nas učiteljev, ki živimo v najtesnejšem kontaktu z delovnim ljudstvom, kmetstvom in delavskim, je, da težnjo po demokratski ureditvi družbe, težnjo po človeka vrednem sožitju podpremo z vsem svojim delom in vsemi svojimi prizadevanji. Da je učiteljstvo za demokracijo in njene kulturne in obče človečanske pridobitve, je dokazala novosadska skupščina. A sama ta konstatacija ni dovolj. Pristopiti moramo k delu za uresničenje demokracije.

Kako bomo to storili?

Mariborska »Neodvisnost« je v članku »Učitelji našega naroda« pravilno zapisala, da če hočemo učitelji ostati zvesti demokratski ideji, poudarjeni na novosadski skupščini, potem se moramo nujno otresti jerobstva raznih političnih žonglerjev ter se s svojim delom približati hotenju in stremljenju slovenskega delovnega ljudstva. Res si moramo

priznati, da smo doslej — a ne po lastni krivdi — v marsičem in marsikje izgubili potrebni kontakt z ljudstvom. Izgubili pa smo ga zato, ker tega kontakta tudi dosedanje politično življenje na Slovenskem ni imelo. Izživljalo se je v medsebojni borbi dveh malomeščanskih skupin, ki sta se trgali za oblast. V svoje nečedne namene sta izrabljali narod in njegove učitelje. Z legalnimi in ilegalnimi sredstvi sta učiteljem branili, da bi z narodom navezali oni naravni stik, ki je utemeljen v smotru narodovega življenja. Če smo samim sebi priznali to, potem priznajmo še javnosti, da se hočemo odslej posvetiti samo uresničenju potreb slovenskega ljudstva.

Zivimo v času, ko se obnavljata obletnici majniške in krfske deklaracije. Obe deklaraciji, posebno pa krfska (— majniška je govorila še v vdanosti Habsburgovcem, predstavnikom nemškega fevdalizma), sta udarili temelje jugoslovenske države. Obe sta poudarjale bodoče demokratsko sožitje srbskega, hrvatskega in slovenskega ljudstva. Danes, ko fašistične politične tendence groze uničiti vse demokratske pridobitve, naj nam bosta obe deklaraciji opora za gradnjo slovenske, hrvatske in srbske demokracije. K tema dvema deklaracijama si napišimo še mi učitelji svojo. Naj bo to magna carta našega bodočega dela:

Niž več hlapčevanja in političnega jerobstva! Vse svoje sile stavljamo v službo slovenskega ljudstva, onega resničnega ljudstva, ki stopa za plugom in se poti ob strojih. S temi silami hočemo podpreti slovensko delovno ljudstvo v njegovih stremljenjih za svobodo in demokracijo in le na tej osnovi bomo pripomogli k zgradbi močne, demokratske jugoslovenske države, kakor je bila zamišljena v majniški in krfski deklaraciji.

I. S.

Opomba uredništva: Z izvajanjem v članku se uredništvo ne strinja, ker niso povsem v skladu z načeli JUU, vendar priobčujemo članek kot mišljenje organiziranega člana.

Tudi nekaj

Devet dolgih mesecev je poteklo, odkar je bilo devet tovarišev — učiteljev in učiteljic — odpuščenih iz državne službe. V teh dolgih devetih mesecih, se je marsikdo vprašal, kaj so ti učitelji napravili, da so zaslužili tako hudo kazen. In odgovor? Nič tako hudega, da so bili brez disciplinske preiskave vrženi na cesto... Disciplinski postopek bi dokazal, da so ti učitelji vršili svojo službo z vso veliko ljubeznijo, točnostjo in vestnostjo in da niso zakrivali nikakih dejanj, ki bi imeli za posledico — odpust iz državne službe.

Pred menoj leži seznam vseh odpuščenih tovarišev in tovarišic. Med njimi družinski očetje, ki so skrbeli za svoje družine, drugi, ki so skrbeli za onemogle starše, za mlajše bratce in sestre. Več je takih, ki imajo že več let službe, njihove službene ocene v zadnjih letih prav dobre in odlične. Tudi taki so med njimi, ki so se pridno udeleževali na kulturnem, gospodarskem in socialnem polju v prid narodu in državi. Za vse to so zaslužili odpust iz državne službe.

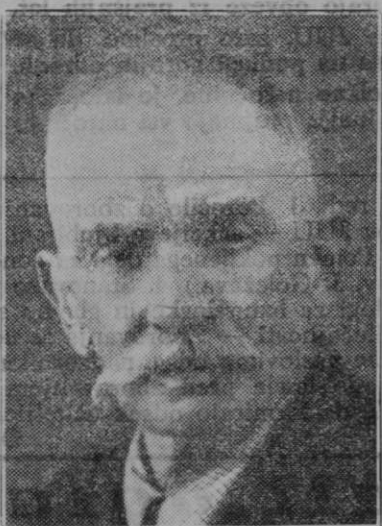
Naj se falanga uradništva zamisli v njihov položaj, ki z vsakim dnem postaja obupnejši, ker jim je odvzeta vsaka možnost eksistence; ki se v nejasnih oblikah še obupnejša kaže v bodočnosti, posebno pa ker občutijo, da so bili postavljeni na cesto na podlagi podlih in neutemeljenih ovadb od strani faktorjev, ki so najmanj poklicani, da sodijo učiteljstvo.

Lahko trdim, da so ti učitelji bili postavljeni na cesto samo zato, ker so bili v svojem navdušenju preveč nacionalni in so bili v nepotje krajevnim faktorjem, ki si žele imeti vso okolico v svojih rokah, da po mili volji zapovedujejo, ne da bi si kdo upal ugovarjati ali celo se jim zoperstavljati.

Vsi prizadeti, razen ene tovarišice, so vložili prošnje, takoj po odpustu, za ponovni sprejem v državno službo. Toda do danes ni ničesar rešenega, dasiravno je poteklo dokaj časa, da bi se vsem prizadetim vrnilo ono, česar jim je bilo odvzeto po krivici.

Sosič Tone,
bivši šolski upravitelj v Kokri.

75 letni življenjski jubilej tovariša Janka Rudolfa

Pa kakor se je oprijel šole, z isto vne-
mo se je posvetil tudi izobrazbi naroda na
prosvetnem in gospodarskem polju. Počitka
ni poznal.

Na Krasu ni ostal dolgo, kajti njegovo
srce ga je gnalo v solčno Vipavsko dolino. In
res, že po dveh letih je dobil učiteljsko me-
sto na Vrabčah, kjer je ostal 15 let. Tu si je
nakopal težko bolezen, ki je zahtevala težjo
in nevarno operacijo.

Od tu se je preselil na Slap pri Vipavi.
Tu je služboval pet let. Po hudih bojih, in-
trigah in nasprotjih, kot se je pač v tedanji
dobi neštetočkrat dogajalo, je dosegel l. 1904.
mesto nadučitelja v St. Vidu pri Vipavi, kjer
je ostal do upokojitve 1918.

Njegovo intenzivno delovanje na poklic-
nem in drugih popriščih se je v tej lepi, bla-
goslovljeni dolini prav dobro poznalo in je
tudi rodilo najboljše uspehe pri pouku in
obči izobrazbi in prebujanju naroda. Kot na-
predno narodno zaveden učitelj je moral po-
seben med vojno pretrpeti preganjanja, ka-
tera bi ga bila skoraj za las pahnila v ječo
ali ga morda veljala celo življenje.

Prestal je vse gorje. Kljub vsem tegobam
in častitljivi starosti je praznoval svoj visoki
jubilej čil na duhu in telesno krepak.

Jubilar je bil vsekdar ljubezniv družab-
nik in zvest stanovski tovariš, med katerimi
se je vedno počutil najbolj srečnega.

Ob tej priliki mu izrekajo vsi njegovi
starejši in mlajši stanovski tovariši najiskre-
nejše čestitke, da bi dočakal tako izvrst in
zdrav še dokaj takih in še častnejših jubi-
lejev.

Naši Danili

V spomin † Danile Černigoj-Deklevove.

Limbuš, 26. maja 1937.

Solze naše orosile so Tvojo svežo gomi-
lo. Nemo smo se poslovlili od Tebe, ker so
tako želeli užaloščeni Tvoji ostali.

Zato Ti posvečam na tem mestu, kar
sem nameraval storiti ob Tvojem zadnjem
domu.

Sinu dala si življenje,
ki je bilo Tvoja smrt.
Tebi dano bo vstajenje,
ko zacvete večni vrt.

Da, ko zacvete večni vrt — iz prispodobe
Tvojega življenja; saj je cvetoči maj postal
zibelko Tvojo, cvetoči maj Te je napotil v
zakonsko življenje, cvetoči maj pa je tudi z
venci in s cvetjem ozaljšal dom Tvojega ne-
skončnega počivališča.

Nikdo izmed nas se ni nadejal, da nas
boš zapustila v tako rani mladosti. Kot gren-
ka kaplja je kanila v pomladno razpoloženje
več o Tvoji nenadni ločitvi od nas. K tej
ločitvi, k Tvoji sveži gomili je prihitela Tebi
tako ljuba šolska mladež, kakor da bi hotela
oteti to ločitev, prihitela je, kakor da bi ho-
tela zajemati še in še zlatih Tvojih naukov,
prihitela je, kakor da bi si hotela za vedno

nasrkati sladkosti Tvoje ljubezni, prihitela je,
da Ti pokloni vsa svoja krvaveča srca, kot
plačilo za obilen Tvoj trud. Prihiti smo to-
variši in tovarišice Tvoji, da bi kramljali s
Teboj še in še; prihiti smo, ker Te tako
težko pogrešamo v svoji sredi.

Skoraj ne moremo verjeti, da se moramo
poslavljati od Tebe, ki si komaj zbrstela s
popjem. Bila si izmed najmlajših naših tova-
rišic, ki si nastopila trnjevo, toda častno pot
slovenskega učitelja. Zbrala si si ta poklic in
pokazala si velike darove, marljivost in veli-
ko vnemo, žal pa Te je prehitela smrt v času,
ko si bila v največjem poletu. Čudna so pota
usode, ker ne ravna po naših načrtih, usoda
gre po drugih, vekovitih in nam nevidnih na-
črtih. Kloneč božji Previdnosti, ne bomo iska-
li živega med mrtvimi, odmrli si nam, draga
tovarišica; v osamelosti bomo poglani v no-
vo rast, zgledajoč se ob Tvojem spominu.
Ostale so Tvoje čednosti, vrline Tvojega sr-
ca, ostala je Tvoja ljubezen, kar je močnejše
od smrti.

Presunjeni, globoko sočustvujemo s Tvo-
jimi ostalimi, se Ti zahvaljujemo in Ti bomo
ostali vedno hvaležni ter Ti želimo, da mirno
v Gospodu počivaš. Ivan Ferik.

Poskus opazovanja vaškega otroka

Tov. Mirko Vauda, predsednik dru-
štva JUU Maribor levi breg, je predaval
pri društvenem zborovanju o poskusu
opazovanja vaškega otroka v njegovih
življenjskih slikah. Iz svojega obširnega
predavanja je povzel sledeče:

Kerschensteiner ugotavlja (v »Grund-
axiom des Bildungsprozesses und seine Fol-
gerungen für die Schulorganisation«): Iz-
obrazbo posameznika (individua) omogočijo
le one izobrazbene dobrine, čijih duhovna
struktura je celotno ali delno individualni
psihski adekvatna.

Torej:

1. Dajte tudi vaškemu otroku one iz-
obrazbene dobrine, ki ustrezajo njegovi du-
ševni strukturi!

2. Dajte mu učiteljev, ki so za svojo po-
sebno nalogo opremljeni s čim najboljšo
predizobrazbo in ki za to svojo nalogo pri-
našajo s seboj oni podvojeni eros, kateremu
Spranger (»Kultur u. Erziehung«) pravi »Lju-
-

bav do duhovnih vrednot in ljubav do raz-
vijajočih se duš, v katerih dremajo vrednotne
možnosti!»

3. Dajte tem učiteljem vse pogoje za stu-
panje primerno eksistenco in za tako potreben
mir in stalnost pri njihovem visoko odgovor-
nem in človeka izčrpačem vzgojnoučnem
delu, da bodo, srečno in zadostno povezani
na našo vas, lahko vzgajali na kmetsko gru-
do tako povezani vaški naraščaj!

4. Dajte tem učiteljem razumevajoče
predstojnike, ki ne bodo z istimi naočniki
motrili mesta in podeželja!

5. Dajte učne načrte, ki se ne bodo le
kvantitativno, ampak tudi kvalitativno razlo-
čevali od onih za mestno deco!

Stiska zove, da mladinoslovje in mladins-
ka psihologija energično posvetita v vsa do-
taknjena vprašanja, da tudi vaški otrok in
njegova duhovna struktura postane predmet
ljubavi in razumevanja polnega raziskovanja.

Kdor je za to sposoben in poklican, naj
bi pri tej nalogi sodeloval! In če g. profesor

Ozvald (»Duševna rast otroka in mladostni-
ka«) napoveduje, da »današnje prizadevanje
v psihologiji gre vedno bolj za tem ciljem,
doumeti in pa razrešiti tisto uganko, katera
je vsak poedini človek čestokrat samemu se-

bi in drugim«, velja to pač osobito za priza-
devanje psihološke spoznave vasi in njenega
otroka!

Tu je osvojiti novo deželo, tu je opraviti
pionirsko delo!

Splošne vesti

IZPREMEMBA V UREDNIŠTVU.

Dosedanjemu uredniku »Učiteljskega to-
variša« Vekoslavu Mlekužu je kralj. banska
uprava, na osnovi zadnjega odstavka § 81. za-
kona o ljudskih šolah, prepovedala nadaljnje
izvrševanje uredniških poslov. Zaradi tega je
odložil to funkcijo.

Upravni odbor sekcije je na svoji seji
imenoval za novega urednika Ivana Kocjan-
čiča.

Dosedanji urednik se najiskreneje za-
hvaljuje vsem sodelavcem za njihovo sode-
lovanje, a novi urednik jih naproša, da osta-
nejo tudi v bodoče zvesti sodelavci svojega
stanovskega glasila. Prosi tudi vse ostale to-
variše in tovarišice, da skušajo s svojimi pri-
spevki dvigniti ugled »Učiteljskega tovariša«.

SPREMEMBA V NADZORNEM ODBORU JUU.

Ker je gospod Dragotin Igl, predsednik
nadzornega odbora JUU, podal ostavko, se je
nadzorni odbor ponovno konstituiral. Nova
članica nadzornega odbora je tov. Zorka Ra-
dovanović, predsednik je tov. Bora Pavlovič,
a podpredsednik tov. Viktorija Flere.

Vzrok ostavke tov. Igle je bolezen, zaradi
katere je moral vse izvenšolske posle opusti-
ti. V svojem dopisu naglašja, da kot član JUU
ostane še nadalje na stanovski liniji.

Počitniško letovišče jugoslovenskega
učiteljstva osnovnih in meščanskih šol. Tudi
letos bo letovalo jugoslovensko učiteljstvo v
Igalu. Letovanje traja od 11. julija do 9. av-
gusta. Stari člani plačajo din 650—, novi
din 750— mesečno. Otroci rednih članov pla-
čajo: do 8. leta tretjino, od 8. do 14. leta po-
lovico navedene vsote. Poleg učiteljev se
sprejmejo v kolonijo tudi njihovi sorodniki.
Člani dobe v koloniji stanovanje in hrano.
Vsak mora prinesiti s seboj blazino, ruho in
odejo. — Kolonija ima tudi svojega zdrav-
nika, ki vrši brezplačno zdravljenje. Predvi-
deni so izleti z avtom in parobrodom. —
Igalu leži 1½ km daleč od Hercegnovega. Po-
tuje se lahko po morju do Hercegnovega ali
z vlakom preko Mostarja. — Prijave spreje-
ma predsednik organizacije, Dragomir Šu-
njevarič, upravitelj osnovne šole v Uzički

Največja, najlepša izbira in skrajno nizke
cene spomladanskega volnenega blaga za
plašče, kostume, kompleje in obleke.
Pralno blago in čudovito lepe svile.
Za cenj. učiteljstvo posebne plačilne ugodnosti

A. ŽLENDER

manufaktura za dame in gospode
Ljubljana — Mestni trg 22

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I Slabe šolske razmere v savski bano-
vini. Na področju savske banovine je bilo
lani 1867 osnovnih šol, letos pa jih je za 28
več. Med novimi šolami je 18 privatnih. Šol
pa je še vedno premalo, mnoge so tako pre-
natrpane, da hudo trpi pouk in da je tudi z
zdravstvenimi razmerami zelo slabo, so pa
nekateri kraji, kjer je šol sicer dovolj, a je
obisk šolarjev zelo nereden. V mnogih okra-
jih do 26 odstotkov šolo-obveznih otrok plo-
h ne hodi v šole. Samo v štirih okrajih ali sre-
zih se šola vsa šolo-obvezna mladina. Ti sre-
zi so: daruvarski, krčki, broski in preloški.
V srezu Gračac ne hodi v šolo 26 odstotkov
šolo-obvezne mladine, v srezu Virginmost 19,
v srezu Glini 15, v samoborskem srezu 16, v
slunjskem 14, v stubiškem, pakraškem in zla-
tarskem 13, v županjškem pa 10 odstotkov.
Največ nepismenih prebivalcev je v Liki in
v Hrvatskem Zagorju. (»Jutro«, 1. maja.)

— I Delo za unifikacijo šolskih knjig v
ministrstvu prosvete se energično nadaljuje.
Manuskripti za jezikovno in historično sku-
pino, med katerimi se nahajata tudi famozna
srbsko-hrvatsko-slovenska slovnica, so sedaj
urejeni in so bili predloženi glavnemu pro-
svetnemu svetu, ki te dni zbora v Beogradu.
Kr. bansko upravo za dravsko banovino za-
stopa v glavnem prosvetnem svetu šef pro-
svete g. Sušnik. Glavni prosvetni svet je se-
daj odredil za posamezne manuskripte cen-
zorje, ki bodo rokopise pregledali in oddali
svoje misljenje, kateri se naj definitivno odo-
brijo in natisnejo. Podobno se bo postopalo
tudi pri učbenikih za osnovne šole. (»Jutro«,
1. maja.)

— I Krajevni šolski odbor v Laškem je pre-
povedal šolskim otrokom sokolski pozdrav
»Zdravlo!«. Učiteljski zbor je dobil pri kon-
ferenci že zadevna navodila. (»Nova doba«,
28. maja.)

— I »Neodvisnost« o učitelju. List piše:
V vrstah inteligence zavzema učitelj svoj po-
seben položaj. Vržen je v sredino naše vasi
ali pa v industrijski kraj med delavce, često
edini intelektualce v tej sredini, je imel ne le
največ prilike, temveč tudi poklicno dolžnost,
da se nasloni na svojo najbližjo okolico. Radi
vzgoje in svojega nestalnega položaja pa je
često postal orožje v rokah sebičnih izkori-
ševalcev naše vask in industrijske revščine.
Nesigurnost in nestalnost na mestu in v služ-
bi, izigravan in razočaran nad raznimi narod-
nimi voditelji in političnimi klikami, se je pri-

bližal skozi stoletja izigravanemu kmetu in
delavcu. — Sledi nekaj agitacije za gibanje, ki
ga propagira »Neodvisnost«. (»Neodvisnost«,
29. maja.)

— I Neprimeren šolski sistem. Pravih šol
ni preveč, le šol, ki vzgajajo domišljavce, je
preveč. Mladino je treba vzgojiti v duhu, da
bo delala več in bolje kot starši in ne da ji
ne bo treba delati, ko bo imela spričevala v
žepu. Razen poklicne izobrazbe naj bi bila
izobrazba tudi taka, da se absolvent loti vsa-
kega dela, če je potrebno. Bolj važno kakor
znanje, je pa — volja. Volje na nobeni šoli
pri nas sistematično ne vzgajajo, voljo je pa
treba začeti razvijati pri otroku že s prvim
dnem, ko se rodi. Volja do dela je kapital,
ki ga molji in rja ne razje. — (Po predavanju
prof. Copic — »Ljudski glas«, 1. junija.)

— I Praktični gospodinjski pouk bo uve-
den kmalu po vseh ljubljanskih dekljskih me-
ščanskih šolah. (»Slovenec«, 27. maja.)

— I Preimenovanje celjskih ljudskih šol.
Krajevni šolski odbor za Celje-mesto se ime-
nuje odslej »Krajevni šolski odbor za šolski
okoliš I.«, oni za Celje-okolico pa »Krajevni
šolski odbor za šolski okoliš II.« Šoli pa, ki
spadata v področje prvega krajevnega šol-
skega odbora, sta »državna dekljska ljudska
šola« in »državna I. deška ljudska šola«, biv-
ša okoliška deška šola pa »državna II. deška
ljudska šola«. (»Slovenec«, 27. maja.)

— I Moderna češka šola. V Pragi so usta-
novili moderno realno gimnazijo z individu-
alno vzgojo. Učilnica nima katedra. Učenci
pišejo z nalivnimi peresi, klopi ni, učenci se-
dijo pri mizah. Po stenah visijo tabele in na
njih je zaznamovano, kako učenec napreduje.
Katalog je vsakemu na razpolago. Napredek
je grafično zaznačen, prav tako vedenje, prid-
nost itd. Učenci imajo namesto knjig nekeke
skripte. Učenci se navajajo na samostojnost
in praktičnost. Razred se vlada sam. »Slove-
nec«, 27. maja.)

— I Prosvetno ministrstvo je odobrilo
150.000 din za pomoč pri graditvi šol v drav-
ski banovini. (»Slovenec«, 29. maja.)

— I Poskus samomora. Dva razreda šole
iz Griž sta se udeležila romanja k Sv. Mohor-
ju nad Laškom. Med učenci je bil tudi neki
deček iz Zabukove, star 10 let. Ko je prišel
domov, je použil nekaj kruha, potem pa je
šel v bližnjo uto in se obesil. Našel ga je brat
in z umetnim dihanjem so ga obudili k živ-
ljenju. — Značilno.

—Iz govorov na zborovanju profesorjev v Ljubljani: Naše gmotno stanje je brezupno, predvsem za začetnike. Danes stojimo na razvalinah svojih nad in upov, vsi znaki pa kažejo, da se položaj proforskega stanu ne bo še izboljšal v bližnji bodočnosti. Doživeli smo štiri redukcije plač, dobili kuluk, službena doba se je zvišala od 30 na 35 let, pokojninski prejemki pa znižali na 95 %, napredovanja so zadnja leta zastala. (»Ponedeljski Slovenec«, 31. maja.)

—Iz Važen zbor učiteljskih predstavnikov iz vseh srezov dravske banovine. Pod tem naslovom prinaša »Jutro« od 31. V. precej obširno poročilo o nedeljskem predsedniškem zboru.

Učiteljski pravnik

—Š Vprašanje in odgovor: D. B. iz L. Pokojnina je že odmerjena in bo v najkrajšem času tudi nakazana, zato ni treba ničesar ukreniti več. Prijava za osebno doklado je gotovo že poslana finančni direkciji v Ljubljani.

—Š Vprašanje: Z. K. iz St. Ali moram poučevati v četrtek, v primeru, da je kateri izmed delavnikov praznik? S pripombo, da poučujem zjutraj in popoldne.

Odgovor: Ne!

—Š Vprašanje: A. S. z J. Kaj naj ukrenem, da bom napredovala v VI. pol. skupino? Septembra bom dopolnila 20 let službe. Prošnjo sem vložila 26. junija 1936, in imam vse pogoje za napredovanje, med drugim že več let odlično oceno. — Pri zadnjih napredovanjih so bili imenovani v VI. skupino taki, ki so pozneje kot jaz napredovali v VII. in so mnogi tudi mlajši in imajo tudi manj službenih let od mene, med drugimi tudi tovarišica, ki je tri leta mlajša in ima štiri službena leta manj od mene.

Odgovor imate v št. 34. »Učit. tovariša« z dne 8. aprila t. l.

Mladinska mafica

—mm Naše žene v književnosti. Ob priliki »Tedna slovenske ženske knjige« je gosposdična Pirnatova predavala o zgodovinskem razvoju slovenske ženske knjige in z besedo pojasnila svoje grafikone. Po odstotkih znaša naša ženska produkcija 7 % celotne naše književne produkcije. Po strokah je najbolj zastopano leposlovje in gospodinjstvo, nato pa mladinsko spisej in prevodi. V primeri s splošno produkcijo znaša produkcija ženskih avtoric v prevodih okrog 9 %, v gospodinjstvu in kmetijstvu okrog 8 %, v mladinski literaturi okrog 4 %, v leposlovju nekaj nad 2 %. Pri vseh drugih panogah ne dosegajo 1 % splošne produkcije. Velik delež pri tem imajo tudi slovenske učiteljice, ki se precej literarno udeležujejo tako v gospodinjstvu, v beletriji in v mladinski književnosti. Pri Mladinski matici in »Našem rodu« tvorijo že lep odstotek.

—mm V »Mladinskih zborih« Maksa Pirnata so izšle tudi »Uganke« in »Uspavanka Matjažku«, ki so bile priobčene v letošnjem »Našem rodu«.

—mm Izšla je zadnja številka letošnjega letnika »Našega roda«. Celotni letnik obsega 320 strani. V njem je sodelovalo nad 60 pesnikov in pisateljev ter nad 20 ilustratorjev.

—mm Redne publikacije Mladinske matice. V septembru izidejo naslednje knjige: 1. A. Cerkenik: Ovčar Runo. Delo je bilo nagrajeno in izide z ilustracijami Ivana Vavpotiča, ki je na glas kot najboljši slovenski ilustrator. Po mnogih letih je to prvo delo, ki ga Vavpotič ilustrira.

2. J. Ribičič: Nana, mala opica. To bo knjiga za naše najmanjše. Ilustracije v barvnem tisku izdela ing. Omahen.

3. Ravljen: Šimej in Roža. Delo o slovenskem delu Koroške. Tu spoznaš kraje, običaje, navade, tu vidiš kako se slovenstvo s poslednjimi silami upira potujčevanju. To folkloristično delo ilustrira Maksim Gaspari.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev Članstvu sporočamo, da nameravana počitniška turneja odpade, ker se je za njo priglasilo premalo udeležencev, po glasovih takole: 4 soprani, 7 altov, 5 tenorjev in 9 basov.

—pev Še sedaj, po tolikih urgencah, nisimo prejeli vseh not. Članstvo lepo prosimo, da nam jih takoj vrne, da lahko uredimo arhiv.

—pev Uredite si eventualne ekskurzije tako, da vam ne bo treba izostati na tečaju v začetku julija.

Šolski radio

—r XXVIII. teden, Petek, 11. junija, bo predaval gosp. dr. Ljudevit Kušcer »O naših sladkovodnih školjkah«.

Z napredujočo industrializacijo naše domovine je, žal, neizbežno spojen pogin vsaj nekega dela sladkovodnega živalstva. Zato želi predavatelj izkoristiti to šolsko uro ne samo za nazorni pouk o naših školjkah, temveč tudi počitniško delo učiteljstva in učenecv v korist naših prirodnoslovnih zbirk: pri poletnem kopanju naj se zberejo školjke kot značilni prirodni dokumenti iz vseh naših jezer, ribnikov, rek in potokov.

Nekaj dni pred našo šolsko uro naj si učenci sami poiščejo v vodah bližnje okolice školjke. Dan pred predavanjem jih umorimo s kromom. Mrtva školjka naj leži v svoji lupini na klopi pred učencem.

Le v šolah, katerih okolica nima školjk (kriški in planinski predeli), naj iz katerega koli učbenika prerisane slike nadomeščajo objekt.

Važen pripomoček pri predavanju je tudi zemljevid Dravske banovine.

Tej šolski uri se prav lepo priključi risanje obravnavanega predmeta. — II.—III.

—r V kmetijskem radiu bo predaval v nedeljo, 6. junija, ob 17. uri gosp. inž. Primož Simočič: Zatiranje žitne bolezni.

Stanovska organizacija JUU

—JUJ SRESKO DRUŠTVO V ŽUŽEM-BERKU bo zborovalo dne 12. junija 1937. ob pol 11. uri v Zvirčah. Dnevni red: 1. Pouk v oddelkih na enorazrednici; praktični nastop tov. Povšeta. 2. Mladostni tipi otrok — predava tov. Erlichova. 3. Šolske in stanovske zadeve. 4. Slučajnosti. Tovariši (-ce) iz Suhe Krajine nas z veseljem pričakujejo, odzovimo se njihovem vabilu! Odbor.

—JUJ SRESKO DRUŠTVO V LOGATCU bo zborovalo v soboto 12. junija t. l. ob 8. uri v osnovni šoli na Rakeku. Dnevni red: 1. Poročilo odbora (predsednika, tajnika in blagajnika) zvezan s situacijskim poročilom. 2. Gospodarski in kulturni standard naše vasi v logaškem srezu (ref. tov. Pavčič). 3. Predlogi za banovinsko in državno skupščino. 4. Volitev delegatov. 5. Slučajnosti. Tovariši(ice)! Zborovanje je zadnje, poravnajte svoje obveznosti in pridite vsi! Odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO LENDAVA bo zborovalo 10. junija 1937. v prostorih ljudske šole v Veliki Polani. Začetek zborovanja ob 9. uri. Tovarišice bodo zborovale pol ure prej. Dnevni red: 1. Poročila odbornikov. 2. Dopisi. 3. Predlogi. 4. Volitev delegatov za skupščino. 5. Predavanje tovariša Skrabla. 6. Slučajnosti. — Pridite vsi! Po možnosti se oglasite vsi tudi za skupno kosilo. Tov. upravitelji naj ne pozabijo javiti udeležencev pravočasno sreskemu načelstvu. — Ker je to zadnje zborovanje v tekočem šolskem letu, opozarjamo vse zamudnike na članarini, da že vendar enkrat poravnajo svoje zaostanke. Točnost v udeležbi zborovanj in plačevanju članarine spada tudi k vrlinam zavednega člana JUJ. To-rej v četrtek, 10. junija, vsi v Veliko Polano! Odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO V ŠOSTANJU bo zborovalo v soboto, 12. jun. t. l. v ljudski šoli v Velenju. Začetek ob 9. uri s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o situaciji. 2. Poročila funkcionarjev. 3. Predlogi za banovinsko in državno skupščino. 4. Predavanje »O tovarištvu«. 5. Slučajnosti. — Ker je to zadnje zborovanje v tem šolskem letu, je udeležba obvezna. Prinesite s seboj predloge za banovinsko in državno skupščino. Poravnajte zaostalo članarino! Odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO BREŽICE bo zborovalo v soboto, dne 12. junija 1937. ob pol sedmi uri zjutraj v veliki sobi v restavraciji Volčanšek na kolodvoru v Brežicah. Na sporedu so običajne društvene zadeve, nato je ob 8.34 uri odhod z vlakom v Zagreb na pedagoško ekskurzijo z ogledom šol, muzeja in šole na Cvetni cesti. Opozarjamo članstvo, ki je prijavilo svojo udeležbo, da je dnevni red radi nepredvidenih zaprek v toliko spremenjen, da se bo 1. točka objavljenega dnevnega reda vršila v Brežicah, ostale pa v Zagrebu. — K obilni udeležbi vabi odbor.

—JUJ SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V LITJI bo zborovalo 12. t. m. ob 8.30 v Ljubljani na Grabnu skupno z ljubljanskim učiteljskim društvom. — Odbor.

—SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo zborovalo v ponedeljek, dne 14. junija 1937. ob 10. uri dopoldne v prostorih narodne šole na Jesenicah s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Referat: Globalna metoda s praktično demonstracijo. II. del. Referira tovariš Pibovec Leon, šolski upravitelj na Jesenicah. 3. Došli dopisi. 4. Poročila

Upraviteljem(ica) narodnih šol

Do 10. junija t. l. mora vsak upravitelj(ica) izdelati predlog šolskega proračuna za l. 1938./39. in ga poslati pristojnim oblastem. Na podlagi čl. 4. uredbe o vzdrževanju šol mora vnesti v proračun po točki 9. nabavke za izpolnjevanje knjižnic; po točki 10. pa naročnino za priporočene pedagoške liste.

Tov. upravitelje(ice) prosimo:

da vnesejo v šolske proračune:

1. za učiteljsko knjižnico »Popotnika«,
2. za dijaško knjižnico »Naš rod« in knjige »Mladinske matice«,
3. da vnesejo naročnino za »Popotnika«, »Naš rod« in knjige »Mladinske matice« za l. 1938./39.

Dalje je potrebno

da plačajo tekočo naročnino

za gornje izdaje iz denarja, ki ga bodo prejeli upravitelji šol od sreskega načelstva za prvo tromesečje v aprilu, za drugo v juliju, za tretje v oktobru in za četrto v januarju. Tekočo naročnino prosimo, da plačajo upravitelji iz pavšala za prvo tromesečje, odnosno najdalje iz kredita za drugo tromesečje.

Poravnati je treba tudi stari dolg.

Vsem šolam smo poslali spisek dolgov iz blagajniške knjige, pa je zaradi tega vsem upraviteljem znano, koliko dolgujejo šole in kaj morajo sedaj plačati še upravne občine.

Po novi uredbi so bile upravne občine dolžne, da vnesejo v svoje proračune neplačane obveze šolskih občin, a v koliko to niso naredile v preteklem letu, so dolžne, da ta znesek vnesejo v proračun za leto 1938./39. Ako se v šolskem proračunu 1936./37. pokažejo še neplačane obveze iz l. 1936./37., se te plačajo kakor je zgoraj omenjeno.

Ako v šolskem proračunu za leto 1936./37. preostane na kakšni šoli gotovina, so dolžni upravitelji(ce), da z njo likvidirajo obveze iz prejšnjih let.

Vse šole so prejele spisek dolgov za liste JUJ, zato prosimo, da se upravitelji(ce) zavzamejo, da se ta dolg poravna na podlagi gornjih odredb.

Ostale naročnike prosimo, da poravnajo dolžno naročnino, jo istočasno obnove in nakažejo za prihodnje leto. Meseca junija prejmejo vsi naročniki izveček dolgov iz blagajniške knjige JUJ.

društvenih funkcionarjev. 5. Slučajnosti. — Popoldne, po skupnem obedu, si bo članstvo ogledalo tovarno Kranjske industrijske družbe na Jesenicah, Odbor opozarja članstvo, da si rezervira 21. junij za zelo važno zadevo! Udeležba je obvezna! — Odbor.

—JUJ SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA MESTO bo zborovalo v soboto 12. junija ob pol 9. uri dopoldne v telovadnici šole na Grabnu. Poleg običajnega dnevnega reda bo še predavanje prof. Rafaela Bačarja: »O ptičjih selitvah«. — Zaradi volitev delegatov pričakujemo polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO V KRANJU bo zborovalo v sredo 9. junija na ljudski šoli v Lomu po prihodu jutranjega vlaka, ki prihaja v Tržič okoli 9. ure. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Etično in estetično izživljanje kmeta. (Referira tov. Debelak Rudolf.) 3. Predlogi za skupščino. (Predloge je poslati predsedniku do 8. junija 1937.) 4. Volitev delegatov za obe skupščini. 5. Razgovori. — Ker je v kraju težko dobiti primerno prehrano, se naproša tovariše, da se pisмено prijavijo na Upraviteljsvo ljudske šole v Lomu glede kosila. Odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 12. junija 1937. ob 9. uri v magistratni sejni dvorani v Ljubljani. Odbor.

—JUJ ZA SREZ PTUJ bo zborovalo dne 12. junija ob 9. uri v Mladiki s sledečim sporedom: predsedniško situacijsko poročilo, zanimivo in potrebno predavanje prof. dr. Sušnika iz Maribora o novem pravopisu, eventualni predlogi in slučajnosti. Tovariši! Tokratno zborovanje je zopet izredne važnosti, zato se ga udeležite sklenjenih vrst! Ne pozabite na predloge za banovinsko skupščino! — Odbor.

—JUJ SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA bo zborovalo v soboto, dne 12. junija ob 9.30 v Poljanah. — Dnevni red: 1. Predavanje o šolskem vrtu (tov. Janko Kokalj). 2. Predsedniški zbor JUJ v Ljubljani (tov. Lovro Korencan). 3. Občni zbor Učiteljske samopomoči (tov. Vida Debeljakova). 4. Tajniško poročilo. 5. Ekspoziji ministra Dobrivoja Štošoviča (tov. Vojteh Debeljak). 6. Predlogi in slučajnosti. — Iz Škofje Loke bo vozil avto ob 8.15. Obojestranska vožnja okrog din 10'. Prijavite se društvu najpozneje do 10. junija. — K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD bo zborovalo v Gornjem gradu, dne 12. junija 1937. po prihodu avtobusa. —

Dnevni red: 1. Poročilo o zborovanju predsednikov JUJ — sekcije v Ljubljani. 2. Dopisi. 3. Pomen poklicnega dela za ženo. (Predava tov. J. Goleževa.) 4. Stanovske zadeve. 5. Predlogi za banovinsko in glavno skupščino. 6. Slučajnosti. — Zborovanja se udeležite vsi, da se poslovimo od g. nadzornika. Tovarišice bodo imele pred zborovanjem kratek sestanek, da formirajo odsek učiteljic. Odbor.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporočajo: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

KATERI TOVARIS(ICA)

iz logaškega sreza bi zamenjal s tovarišico iz Stoperc (p. Rogatec). Krasna šola, lepa stanovanja, 7 km od postaje. — Najljubša bi mi bila izhodna postaja Logatec. Naslov pri upravi.

NAJVEČJA IZBIRA BLAGA
ZA ŠPORT IN TURISTIKO PRI

A. & E. SKABERNÉ, LJUBLJANA

Knjigarna

»Učiteljske tiskarne

registrirane zadruge z omejeno zavezo

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6

Podružnica Maribor,
palača banovinske granilnice

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih zvezkov. Knjigarna sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! — Izdeluje diazo-amonjak-papir „JASNIT“, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

CENE NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih triciklov, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4
PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26

KUPUJTE PRI TVRDKAH

KI OGLAŠUJEJO

V NAŠEM LISTU